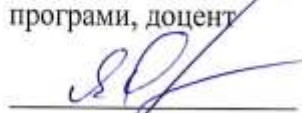

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра загального та спеціалізованого фортепіано

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної
програми, доцент

 Я. ОЛЕКСІВ

"_25_" червня_2021 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових
інструментів, доцент

 Т. ЛАЗУРКЕВИЧ
"_25_" червня_2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

 В. КОШІН

року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФОРТЕПІАНО

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Профілізація	«Флейта», «Гобой», «Кларнет», «Саксофон», «Фагот», «Труба», «Валторна», «Тромбон», «Туба», «Ударні інструменти»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.4.9)
Загальний обсяг	5 кредитів ЄКТС (150 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	1-4 семестри
Факультет	Оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фортепіано» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

РОЗРОБНИКИ:

Герега Марія Михайлівна – завідувачка кафедри загального та спеціалізованого фортепіано, заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор

Жмуркевич Зеновія Созонтівна – доцент кафедри загального та спеціалізованого фортепіано, кандидат мистецтвознавства

Гнатишин Оксана Євстафіївна – доцент кафедри загального та спеціалізованого фортепіано, доктор мистецтвознавства

Робоча програма навчальної дисципліни «фортепіано» затверджена на засіданні кафедри загального та спеціалізованого фортепіано 15 червня 2021 р. (протокол № 10).

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всесторонньо розвинутих музикантів, які знають специфіку фортепіанної гри, володіють її навичками, необхідними для самостійної професійної роботи (педагогічної діяльності, сольного та ансамблевого виконавства тощо).

Основним завданням дисципліни є навчання студентів особливостям гри на фортепіано та професійному застосуванні набутих ними знань у майбутній фаховій (педагогічній і виконавській) діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «загальне фортепіано» студент повинен **знати**:

- Специфіку фортепіанного виконавства
- Жанрове наповнення фортепіанної творчості
- Засоби музичної виразності відповідно до стильової різноманітності
- Фортепіанний репертуар різних етапів розвитку фортепіанного мистецтва

У результаті навчання студент повинен **вміти**:

- читати з листа нескладний нотний текст
- розуміти зміст, форму та стиль виконуваного музичного твору
- напам'ять виконувати на фортепіано нескладний твір на прийнятному художньому рівні
- демонструвати навички основних прийомів звуковидобування на фортепіано, застосовувати відповідні специфічні засоби виразності
- поєднувати технічну вправність із виконавським осмисленням композиторського твору, створюючи власну художню інтерпретацію
- застосовувати в грі на фортепіано своє музичне мислення (ладотональне, гармонічне, мелодичне).

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1.Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово

ЗК2.Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4.Здатність до розв'язання проблем.

ЗК5.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК7.Здатність до критики та самокритики.

ЗК8.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9.Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.

ЗК10.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК13.Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.

ЗК14. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК15.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК16.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК17.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК2.Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчо-виконавській діяльності.

СК3.Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК4.Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК5.Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК6.Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК7.Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК8.Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК9.Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК10.Здатність оперувати професійною термінологією.

СК11.Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК12.Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК13.Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК14.Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.

СК15.Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК16.Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК17.Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.

РН2. Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.

РН3. Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.

РН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

РН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

РН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН11. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

РН12. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.

РН13. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

РН14. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами				
	Екзамени	Заліки	Атестаційні ек		Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	I курс		II курс	
						Всього	у тому числі:				Семестри			
							лекційні	індивідуальні	практичні		1	2	3	4
											Кількість тижнів в семестрі			
						15	15	15	15					
Фортепіано	1-4			5	150	60		60		90	1	1	1	1

РОЗПОДІЛ ГОДИН ТА КРЕДИТІВ ЗА КУРСАМИ ТА СЕМЕСТРАМИ

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						
			Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:				
					лекційні	індивідуальні	практичні		
I		3	90	30			30		60
	1	1,5	45	15			15		30
	2	1,5	45	15			15		30
II		2	60	30			30		30
	3	1	30	15			15		15
	4	1	30	15			15		15

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спеціалізація «Духові та ударні інструменти»
(обсяг курсу – 60 год. індивідуального навчання)

Практичні заняття

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
1 семестр			
Змістовий модуль 1. Фортепіанні твори докласичного періоду			
1	Тема 1	Поліфонія (Дж. Самартіні, Л. Боккеріні та ін.)	5
2	Тема 2	п'єса (Ж.-Ф. Рамо, Ф. Куперен)	5
3	Тема 3	етюд	5
Разом			15
2 семестр			
Змістовий модуль 2. Віденська класика і твори композиторів XVIII– початку XIX ст.			
5	Тема 1	поліфонія (Й. С. Бах, Ф.-Е. Бах, Г. Ф. Гендель та ін.)	5
6	Тема 2	крупна форма (соната, варіації) (Й. Гайдн, В.-А. Моцарт, Л. ван Бетовен, Д. Бортнянський та ін.)	5
7	Тема 3	п'єса (Е. Гріг, М. Глінка, А. Дворжак, Ф. Ліст, Ф. Шопен, І. Лизогуб, І. Рачинський та ін.)	3
8	Тема 4	етюд	2
Разом			15
Всього годин			30
3 семестр			
Змістовий модуль 3. Твори композиторів XIX – XX ст.			

1	Тема 1	поліфонія(Й. Брамс, А. Дворжак, Мендельсон, Р. Фр. Шуберт, Р. Шуман)	5
2	Тема 2	п'єса (М. Лисенко, П. Сокальський, К. Стеценко, Я. Степовий, П. Козицький, В. Косенко, С. Людкевич, В. Барвінський, М. Колесса та зарубіжні)	5
3	Тема 3	етюд	5
Разом			15
4 семестр			
Змістовий модуль 4. Твори українських та зарубіжних композиторів			
5	Тема 1	поліфонія (М. Колесса, В. Бібик, М. Скорик та ін.)	5
6	Тема 2	крупна форма (соната, варіації) (В. Фіяла, О. Скрябін, М. Равель, К. Дебюссі, М. Метнер, Ю. Щуровський, М. Тіц, Р. Сімович, Ж. Колодуб)	5
7	Тема 3	п'єса (Б. Лятошинський, Н. Нижанківський, В. Барвінський, М. Скорик, Б. Фільц, Б. Фроляк, В. Сильвестров та ін.)	3
8	Тема 4	етюд	2
Разом			15
Всього годин			30

Самостійна робота

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
1 семестр			
Змістовий модуль 1. Ознайомлення з фортепіанною творчістю композиторів докласичного періоду			
1	Тема 1-2	Знайомство з музикою композиторів-клавесиністів, особливостями ранніх конструкцій фортепіано	27
2		Підготовка до підсумкового контролю	2
2 семестр			
Змістовий модуль 2. Віденська класика і твори композиторів XVIII – початку XIX ст.			
3	Тема 1-3	Фортепіанне мистецтво віденської школи – композитори, стилі, властивості сучасного фортепіано	27
4		Підготовка до підсумкового контролю	3
Всього годин			60

3 семестр			
Змістовий модуль 3. Твори композиторів XIX – XX ст.			
5	Тема 1-2	Романтична музика для фортепіано: композитори, творчість. Фортепіанне мистецтво періоду СРСР.	13
6		Підготовка до підсумкового контролю	2
4 семестр			

Змістовий модуль 4. Твори українських та зарубіжних композиторів			
7	Тема 1-3	Ознайомлення з сучасною фортепіанною музикою та найновішими композиторськими стилями	12
8	Підготовка до підсумкового контролю		3
Всього годин			30

Додаток: Рекомендований репертуарний список.

Поліфонічні твори

Бах–Гедіке. 6 хоральних прелюдій.

Бах–Кабалевський. Маленькі органні прелюдії і фуги.

Бах Й.-С. Дво- і триголосні інтенції. Маленькі прелюдії і фуги. Французькі сюїти. Добре темперований клавір. Прелюдії і фуги.

Верещагін Я. Шість двоголосних інтенцій.

Гендель Г. Ф. Сюїти. 12 вибраних п'єс.

Глінка М. Поліфонічний зошит. Фуги.

Птушкін. Інвенції.

Шуман Р. Сім п'єс у формі фугет.

Юцевич. Фуги.

Твори великої форми

Беркович І. Варіації на тему Паганіні.

Бетовен Л. Шість легких сонат. Варіації.

Бортнянський Д. Сонати.

Гайдн Й. Сонати.

Глінка М. Варіації.

Клементі М. Сонатини.

Моцарт В.-А. Сонатини. Сонати.

Скарлатті Д. Сонати.

Чімароза Д. Сонати.

П'єси

Барвінський В. Прелюдії.

Бетховен Л. Сім народних танців.

Гріг Е. Ліричні п'єси. Поетичні картини.

Гріг Е. Поетичні картинки.

Колесса М. Три коломийки.

Косенко В. П'єси.

Людкевич С. П'єси.

Мендельсон Ф. Пісні без слів.

Моцарт В.-А. Шість вальсів.

Скрябін О. Прелюдії, тв. 11.

Степовий Я. Прелюдії.

Фільц Б. Закарпатські новели.

Чайковський П. Пори року.

Шопен Ф. Прелюдії.

Шостакович Д. 24 прелюдії.

Шуберт Ф. Екоссези.
Шуман Р. Альбом для юнацтва.

Допоміжний репертуар

Етюди

Косенко В. Етюд сі бемоль мінор
Крамер Й. 60 вибраних етюдів
Мошковський М. Етюди, тв. 74
Черні К.–Гермер Г. Етюди
Черні К. Етюди, тв. 299; Етюди, тв. 636

Акомпанементи

Бах Й.-С. Адажіо з Сонати №3
Бах Й.-С. Сіціліана
Бортнянський Д. П'єси ля мажор і ре мажор
Брамс Й. Колискова
Гендель Г. Ф. Арія
Гендель Г. Ф. Концерт сі бемоль мажор, II ч.
Гендель Г. Ф. Ляргетто. Адажіо
Глієр Р. Гумореска
Глюк К. Мелодія
Кореллі А. Сарабанда
Косенко В. Мазурка. Ноктюрн
Косенко В. Скерціно
Лядов А. Прелюдія тв. 31
Мартіні Дж. Гавот
Марчелло Б. Скерцандо
Моцарт В.-А. Концонетта
Мусоргський М. Старий замок
Фібіх З. Поема
Чайковський П. Пісня без слів
Чайковський П. Романс
Шуман Р. Дві фантастичні п'єси
Шуман Р. Колискова. Мрії. Вечірня пісня

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу.

Концертна діяльність студентського оркестру та реальна участь кожного з його членів є мірилом степені оцінки чи оцінювання.

Виконання оцінюється за наступною шкалою – відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно (A: 90–100). Найвище художнє враження.

Міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання). Яскрава музикальність та артистизм;

Високий ступінь технічної майстерності: блискуча віртуозність, володіння звуковою палітрою.

Досконале виконання програми: високий рівень складності, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Висока працездатність.

Добре В (82-89), С (74-81) – Добре художнє враження.

Добра виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання), музикальність, артистизм,

Добрий ступінь володіння технічними ресурсами, володіння різноманітною звучністю.

Добре виконання програми: високий рівень складності, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Добра працездатність.

Задовільно (D (64-73), E (60-63)) – Посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Задовільне виконання програми: середній рівень складності, розуміння стилю та жанру, недостатнє професійне виявлення особливостей авторського тексту.

Середня працездатність.

Незадовільно (FX (35-59)) – Незадовільнє художнє враження.

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень складності, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту.

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – Незадовільнє враження

Повна відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Відсутність володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільне виконання: повне нерозуміння стилю та жанру, нерозуміння особливостей авторського тексту.

Досить низька працездатність.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
  2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
  3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
  4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.
- З метою підвищення ефективності навчального процесу на кафедрі практикується інтегрування методів різних груп студентів, використовуючи нестандартні методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** викладача спрямований на виявлення потенційних знань, умінь і навичок студентів, які будуть розвиватися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем в опануванні тимчасовими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового модулю і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться наприкінці кожного семестру, а також після закінчення курсу на випускному іспиті з предмету.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Методичне забезпечення

1. Герєга М. Пріоритети кафедри загального та спеціалізованого фортепіано в процесі навчання музиканта-професіонала / М. Герєга // Наукові записки Тернопільського педагогічного університету. – №1(8). – Тернопіль, 2002. – С. 64-67.
2. Жмуркевич З. С. Виконавські особливості фортепіанних творів для домашнього музикування з нотних колекцій Львова ХІХ ст. / З. С. Жмуркевич. – Методична розробка. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2010. – 36 с.
3. Загальне та спеціалізоване фортепіано у мистецькому просторі України / 36 статей. Серія: Виконавське мистецтво. – ЛНМА ім. М. В. Лисенка; [редкол.: І. Пилатюк (голов. ред.) та ін.]. – Львів: Сполом, 2012. – 376 с. – (Наукові збірки ЛНМА ім. М. В. Лисенка, вип. 27).
4. Йовенко З. Н. Общее фортепиано: вопросы методики / З. Н. Йовенко. – Київ: Муз. Україна, 1989. – 99 с.: нот.
5. Значення загального та спеціалізованого фортепіано у формуванні особистості музиканта-професіонала: Тези наук.-практ. конференції, 23 листопада 2011 р. / Упор. О. Є. Гнатишин. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2011. – 84 с.

6. Кафедра загального та спеціалізованого фортепіано: досягнення, пошуки, проблеми: Тези наук.-практ. семінару, 3 грудня 2008 р. / Упор. З. С. Жмуркевич. – Львів: НТШ у Львові, 2009 р. – 66 с.
7. Камерно-інструментальна музика у класі загального та спеціалізованого фортепіано: педагогічно-виконавський аспект: Тези наук.-практ. семінару, 17 березня 2010 р. / Упор. З. С. Жмуркевич. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2010 р. – 56 с.
8. Особливості диференційованого підходу до навчального процесу на кафедрі загального та спеціалізованого фортепіано: Тези семінару-практикуму, 29 листопада 2012 р. / Упор. О. Є. Гнатишин. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2012. – 60 с.
9. Програми для музичних вузів з творів українських композиторів. Спеціальність «Сольний спів» / Упор. С. О. Помірко, Л. М. Кочмарчук. – Київ: М-во культури України, Республіканський методичний кабінет навчальних закладів мистецтва і культури, 1994. – 24 с.
10. Робота над поліфонічними творами в класі загального фортепіано. Методичні рекомендації для студентів підготовчого відділу вокального факультету / Упор. Кочмарчук Л. М. – Львів: ЛДМІ ім. М. В. Лисенка. – 18 с.
11. Словник іноземних музичних термінів та виразів. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I–IV рівнів акредитації / Ред.-упоряд. Павленко В. В. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 384 с.
12. Чекас Л. Огляд діяльності кафедри загального та спеціалізованого фортепіано Львівської державної музичної академії ім. М. В. Лисенка / Л. Чекас. – Львів: Вид-во ЛДМА ім. М. В. Лисенка, 2004. – 119 с.
13. Тези регіональної науково-методичної конференції «Курс загального та спеціалізованого фортепіано як один із базових компонентів навчального процесу в музичних освітніх закладах України. Львів. 20 лютого 2018 року / Упоряд. О. Гнатишин. Львів: ЛНМА ім. М. Лисенка, 2018.— 60 с.
14. Регіональна науково-практична конференція «Загальне та спеціалізоване фортепіано: концертно-виконавський та дидактичний аспекти». Тези / Ред.-упоряд. Жмуркевич З. С., Посікіра-Омельчук Н. М. Львів, 19 лютого 2019 року. — Львів: ЛНМА ім. Лисенка, 2019.— 86 с.
15. Загальне та спеціалізоване фортепіано: сьогодення та перспективи розвитку: Тези Міжнародної науково-творчої конференції 11 березня 2020 року.— Львів: ЛНМА ім. Лисенка, 2020.— 190 с.
16. Герасимович Д. Методика навчання гри на фортепіано.— Київ, 1989.
17. Воробкевич Т. Методика викладання гри на фортепіано.— Львів, 2001.

Репертуарне забезпечення (вибране)

18. Оперні арії європейських композиторів у перекладенні для 4 рук: збірник нот з методичними поясненнями, адаптований для студентів вокального факультету / Упор. Помірко С. О. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2011. – 49с.
19. Оперні арії українських композиторів у перекладенні для 4 рук: збірник нот з методичними поясненнями, адаптований для студентів вокального факультету/ Упор. Помірко С. О. – Львів: ЛНМА ім. М. В. Лисенка, 2012. – 53 с.
20. Фортепіанний супровід до вправ для розспівування голосу / Упор. Помірко С. О. – Львів: ЛДМА ім. М. В. Лисенка, 2001. – 104 с.

21. Ластовецький М. Фортепіанні п'єси для дітей та юнацтва. Зош. 4 [ноти]: Навч.-метод. посібник. Дрогобич: Посвіт, 2018.— 148 с.
22. Ластовецький М. Фортепіанні п'єси для дітей та юнацтва. Зош. 3: Навч. посібник . Дрогобич: Посвіт, 2016.— 128 с.
23. Савраюк Ю. Твори для фортепіано. Луцьк: Терен, 2016.— 75 с.
24. Ольга Ольшанецька. Фортепіанні твори. — Львів, 2018
25. Бірецька О. П'єси для фортепіано.— Стрий, 2018
26. Сов'як Р. Соната для фортепіано.— Ксерокопія авт.. рукопису.— 7 с.
27. Кудрик Б. Твори для фортепіано.— Львів, 2016.
28. Без'язичний Г. Характерні п'єси у формі етюдів. — Київ, 2014
29. Фоменко М. Моя веселка: Пять легких п'єс для фортепіано на українські теми.— Львів, 2015.
30. Нижанківський Н. Твори для фортепіано. Київ, 1989.
31. Сасько Г. Граю джаз.— К.: Гроно, 2002.